

חוק עזר לתמר (מפגעי תברואה), תשכ"א-1960

פורסם : ק"ת 1054, תשכ"א (29.9.1960), עמ' 39 [מעודכן ליום : 17.2.2010]

בתוקף סמכותה לפי סעיף 9 לפקודת המועצות המקומיות, 1941, מתקינה המועצה האזורית תמר חוק עזר זה :

הגדרות

1. בחוק עזר זה -

"**בור שופכין**" - כל מבנה, בין מעל לקרקע ובין מתחתיה, שנועד לקיבולם או לאגירתם של מי שופכין, מים דלוחים או כל פסולת של נוזלים אחרים, לרבות כל סוג של בור רקב, בור שופכין מחלחל או בית קיבול אחר הבנוי אבן, לבנים או בטון, והמיועד לקיבולם או לאגירתם של שופכין, ולמעט ביב או תעלת שופכין ;

"**ביב**" - ביב המשמש לניקוזם של לא יותר משני בנינים, או לניקוזם של מקומות אחרים בתחומי מגרש אחד והעשוי להעברת מי הניקוז אל בור שופכין או אל תעלת שופכין, לרבות כל ביב המשמש לניקוזם של כל קבוצה או גוש של בתים או של מקומות משותפים וכיוצא באלה ;

"**בעל נכסים**" - אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מנכסים, או שהיה מקבלה אילו הנכסים היו נותנים הכנסה, בין בזכותו הוא ובין כנאמן או כבא כוח, בין שהוא הבעל הרשום של הנכסים ובין שאיננו הבעל הרשום, ולרבות שוכר או שוכר משנה, ששכר את הנכסים לתקופה שלמעלה מעשר שנים ;

"**ליקוי**", לגבי מבנה - פגם במבנה עצמו, בין אם היה קיים מלכתחילה ובין אם נתהווה לאחר מכן ;
"**מבנה**" - בנין, אחוזה, אוהל, צריף, סככה או מבנה חוץ כל שהוא, בין קבוע ובין ארעי, או כל חלק מהם על כל נספחותיהם, לרבות בורות שופכין, ביבים, תעלות שופכין, צינורות שופכין, צינורות מים, משתנה, מרזבים, פרט לכלים סניטאריים כגון אסלה, קערות לסוגיהן, דודי מים וברזים, בין שהם מצויים בתוך המבנה ובין בסביבתו ;

"**המועצה**" - המועצה האזורית תמר ;

"**ראש המועצה**" - לרבות אדם שראש המועצה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן ;

"**מחזיק**" - אדם המחזיק למעשה בנכסים או בחלק מהם כבעל או כשוכר או בכל אופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון ;

"**מפקח**" - מנהל מחלקת התברואה המקומית או פקיד מועצה אחר שהמועצה מינתה אותו למלא תפקיד של מפקח ;

"**נכסים**" - מבנים או קרקעות, בין תפוסים ובין פנויים, בין ציבוריים ובין פרטיים ;

"**תעלת שופכין**" - לרבות סניפי תעלות שופכין, תאי בדיקה ונספחות אחרים, וכן כל ביב שאינו ביב כמשמעותו בחוק עזר זה.

הגדרת מפגע

2. "מפגע"-

(1) פגם בנכסים משום שאין בהם בית כסא כלל או משום שלדעתו של המפקח אין בהם

מספר מספיק של בתי כסא או אין הם מתאימים כל צרכם ;

- (2) פגם בנכסים משום שאין בהם פחי אשפה כלל או משום שלדעתו של המפקח אין בהם מספר מספיק של פחי אשפה או אין הם מתאימים כל צרכם מבחינת גודלם, איכותם, מצבם, מקום קביעתם או מכל בחינה אחרת או משום שפחי האשפה שבהם אינם מחומר מגולוון כבד עם מכסה אופף אלא מחומר שאינו מניח את דעת המפקח ;
- (3) גג, תקרה או קיר שהוא לקוי, בכללו או בחלקו, באופן שעלולים לחדור דרכו מים, רטיבות, טחב או רוח במידה שלדעת המפקח יש בכך משום נזק לבריאות ;
- (4) פגם בנכסים הנובע ממצב החזקתם אשר, לדעת המפקח, מזיק או עלול להזיק לבריאות ;
- (5) צפיפות מרובה בנכסים אשר, לדעת המפקח, עלולה להזיק לבריאות, וכן שימוש בנכסים בניגוד למטרה שלשמה נועדו ;
- (6) חוסר ביב או בור שופכין בנכסים או ביב או בור שופכין שהוא, לדעת המפקח, לקוי, בלתי מתאים לתכליתו או אינו מספיק לניקוז היעיל של הנכסים, וכן ביב, בור שופכין, או מערכת סניטארית שהוקמו ללא אישור מאת המפקח או שלא לפי תנאי האישור ואשר, לדעתו, אינם מתאימים לתכליתם ;
- (7) בית כסא, צינור שופכין, צינור דלוחים, פתח ביב וכיוצא בזה, שלא נקבע בו מחסום או אשר, לדעת המפקח, אין מחסומו קבוע כהלכה ;
- (8) כל פתח ביב או מחסום רצפה, בין שהוא חסום ובין שהוא בלתי חסום, הנמצא בתוך בנין ללא אישור מיוחד מטעם המפקח ;
- (9) בריכה, חפירה, מזחילה, אפיק מים, בור מים, מיכל מים, בית כסא לכל סוגיו, משתנה, בור שופכין, ביב, תעלת שופכין, בור פסולת, פח אשפה, גן, גג, סככה או חצר שהם במצב העלול להזיק לבריאות ;
- (10) באר, בור מים, מיכל מים, וכל מקום המשמש לאגירת מים שהם מגולים או אשר, לדעת המפקח, הם נמצאים במצב העלול לזהם את המים שבתוכם ;
- (11) צינור שופכין, צינור פסולת, צינור אוורור, מחדיר אוויר, בור שופכין, תאי בדיקה, כוך או ביב שהם סדוקים, שבורים, סתומים או לקויים באופן שאוויר מסואב או נוזלים שבהם עלולים לפרוץ החוצה או לחלחל מתוכם, או שחמרים אחרים עלולים ליפול לתוכם ;
- (12) חיבור או קישור לקוי של כל צינור שופכין, בית כסא, צינור דלוחים, מערכת הסקה, מיתקן חימום, מיתקן סניטרי או ביב ;
- (13) תא בדיקה של ביב או פתח של בור שופכין או של ביב וכל בור מים או מיכל מים אחר, שהם חדירים או שאינם מצוידים במכסה ברזל או בטון המונע חדירת אוויר ויתושים או שמכסהיהם אינם מאושרים על ידי המפקח או שאינם מסוג מאושר על ידי המפקח ;
- (14) צינור למי גשמים המשמש כצינור שופכין או לשפיכת כל חומר אחר שהוא, לדעת המפקח, במצב העלול לגרום להצטברות זוהמה בתוכו, מתחתיו, מחוצה לו או בקרבתו ;
- (15) כל מוליך או צינור למי גשמים, מרזב או מרבץ הקשור במישרין או בעקיפין עם כל ביב, צינור שופכין, בור שופכין או תעלת שופכין ;

- (16) בור שופכין, בור מים, מזחילה, ביב, מרזב, צינור, מערכת הסקה, מיתקן חימום או מערכת צינורות מי גשמים או מים אחרים, וכן כל ארובה, תריס, חלון, אשנב, דלת או מפתן של בנין או נכסים שהם, לדעת המפקח, בלתי תקינים או במצב הגורם או העלול לגרום לרטיבות, טחב, או רוח בבנין או בבנין סמוך ;
- (17) הצטברות חומר כל שהוא, בין בתוך בנין ובין בסביבתו, הגורם או העלול לגרום לרטיבות או לטחב בבנין ;
- (18) הצטברות של עפר, אבנים, עצים, גרוטאות של מתכת, חלקי כלי רכב, זבל וכיוצא באלה אם, לדעת המפקח, הצטברות זו מזיקה לבריאות ;
- (19) חוסר ארובה בנכסים, שלדעת המפקח יש בהם צורך, או ארובה בנכסים שהיא שבורה או לקויה באופן אחר או שאינה גבוהה למדי או שהיא פולטת עשן באופן המזיק, לדעת המפקח, לבריאות ;
- (20) תנור, אח, קמין או כבשן אשר, לדעת המפקח, אינו מאכל כראוי את העשן העולה ממנו, בין שהוא משמש למלאכה ובין לתכלית אחרת ;
- (21) מרד, שטיח או מחצלת אשר חובטים, מנקים או מנערים אותם ברחוב או מעל לכל קומה או דירה או בסמוך להן, בין השעות 18 לבין 6 ובין השעות 12 לבין 16 ;
- (22) בעל חיים המוחזק באופן שהוא, לדעת המפקח, מזיק לבריאות ;
- (23) צריף או מבנה שמחמת העדר נוחיות סניטארית או מכל סיבה אחרת, שוררים בו תנאים אשר, לדעת המפקח, הם מזיקים לבריאות ;
- (24) בית חרושת, בית מלאכה או מקום עבודה מכל סוג שהוא, אשר, לדעת המפקח, אין שומרים על הניקיון שבהם, או מפאת הצפיפות הרבה שוררים בהם תנאים אשר, לדעת המפקח, הם מזיקים לבריאות ;
- (25) בית חרושת, בית מלאכה, או מקום עבודה מכל סוג שהוא, אשר, לדעת המפקח, אינם מאווררים במידה מספקת, כדי למנוע כי האבק או הסיגים האחרים הנוצרים במהלך העבודה יזיקו לבריאות ;
- (26) שטח אדמה אשר, לדעת המפקח, אינו גדור במידה מספקת ;
- (27) עצים או שיחים אשר ענפיהם בולטים או מתפשטים לעבר רחוב ;
- (28) מבנה, בין בתוך בנין ובין בקרבתו, שהוא מפריע לחדירת האור או האוויר לאותו בנין באופן שהוא, לדעת המפקח, מזיק לבריאות ;
- (29) דבר הגורם לרעש ואשר, לדעת המפקח, עלול להזיק לבריאות ;
- (30) דבר אשר, לדעת המפקח, עלול להביא לידי הרגזה, או לידי פגיעה בחוש הראייה, הריח או השמיעה, או להפריע לנוחיות סניטארית ;
- (31) דבר הגורם להפרעה באספקת המים הרגילה לנכסים שלא בהסכמת האנשים הנהנים מאספקה זו ;
- (32) דבר אשר, לדעת המפקח, מפריע להחזקתם היעילה של נכסים מבחינה סניטארית או אחרת ;
- (33) קוצים ועשבים הנמצאים בנכסים ;
- (34) כביסה התלויה ברחובות, בגזוזטראות, בחלונות, במרפסות ובכל מקום אחר הפונה לצד הרחוב ;
- (35) כלבים שהוכנסו לבתי קפה, לבתי עינוג ציבוריים אחרים ולכלי רכב ציבוריים ;

(36) כסאות, שולחנות, ארגזים, חפצים, כלים או כל חומר אחר המוחזקים ברחוב.

סמכויות המפקח

3. (א) המפקח רשאי להיכנס, מזריחת החמה עד שקיעתה, לכל נכס לשם סילוק כל מפגע ולשם ביצוע הוראות חוק עזר זה.
- (ב) המפקח רשאי, לאחר 24 שעות מזמן מתן הודעה בכתב למחזיק בנכסים ולבעל הנכסים, לערטל לבדיקה, בין על ידי חפירה ובין בצורה אחרת, ביבים, צינורות, או תשמישים סניטאריים אחרים, ואם לא מצא בהם פגם, יחזירם למצבם הקודם, וכל נזק שנגרם כתוצאה מפעולת המפקח האמורה יתוקן על ידיו על חשבון המועצה.

אחריות לסילוק מפגע

4. (א) על אף האמור בכל חוזה שכירות ומבלי לפגוע בזכותו לדרוש סעד חוקי נגד אדם אחר, חייב המחזיק בנכסים לסלק כל מפגע מאותם נכסים, אולם אם אי אפשר למצוא את המחזיק, חייב בעל הנכסים, לאחר שנדרש לכך על ידי המפקח, לסלק את המפגע.
- (ב) מפגע אשר, לדעת המפקח, נובע מליקוי במבנה הנכסים עצמו או בנספחותיהם או בסידורי הנוחיות שבהם, או נובע מדבר כל שהוא בנכסים או בסביבתם, אשר משתמשים בו או נהנים ממנו רוב הדיירים, חייב בעל הנכסים בלבד לסלקו, אולם אם הבעל נעדר מן הארץ או אם אי אפשר למצואו, חייבים הבעל וכן המחזיק באותם הנכסים, לאחר שנדרשו על ידי המפקח, לסלק את המפגע.
- (ג) היו בעלים או מחזיקים אחדים, או אלה ואלה, חייבים בסילוק מפגע, חייבים הם כולם יחד וכל אחד מהם לחוד לסלק את המפגע.

הודעה לסילוק מפגע

5. (א) ראש המועצה רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מאת האנשים החייבים לסלק מפגע לפי הוראות חוק עזר זה, לבצע את כל העבודות הנחוצות לשם סילוק המפגע ומניעת הישנותו בהתאם לפרטים ולתנאים הקבועים בהודעה.
- (ב) ההודעה תכלול את התקופה שבהם יש לבצע את העבודות כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) החייב בסילוק מפגע שקיבל הודעה כאמור חייב למלא אחריה.

סילוק מפגע על-ידי המועצה

6. לא מילא אדם החייב לסלק מפגע אחרי דרישת ראש המועצה לפי סעיף 5 או ביצע עבודה מהעבודות המפורטות בסעיף 5, שלא לפי הפרטים והתנאים הקבועים בהודעה, רשאית המועצה לבצע את העבודה הדרושה לסילוק המפגע ולגבות את הוצאות הביצוע מאותו אדם או מאותם האנשים החייבים לסלק את המפגע, מכולם יחד או מכל אחד מהם לחוד.

החלטת המפקח

7. דעתו של המפקח בדבר קיומו, מקורו או מהותו של מפגע וכן בדבר העבודות והחמרים הדרושים לסילוק המפגע ולמניעת הישנותו היא סופית.

הדבקות העתק חוק עזר

8. בעל בנין שנמצאות בו דירות אחדות, חייב לכשיידרש לכך על ידי המפקח, להדביק ולהחזיק במקום נראה לעין בבנין, העתק מחוק עזר זה או מחלק ממנו.

שמירה על הניקיון

9. (א) המחזיק בנכסים, או בעל הנכסים כשאין אדם אחר מחזיק בהם, חייב לשמור על הניקיון בנכסים ובסביבתם באופן המניח את דעתו של המפקח, וכן לנקות ולסלק כל מרביץ של זוהמה, פסולת, דומן או אשפה אחרת שבנכסים ובסביבתם.
(ב) אדם המעסיק עובדים לעבודות בניה, חפירה, חציבה וכיוצא באלה חייב להבטיח במקום העבודה אותה הנוחיות הסניטארית הארעית הנחוצה לעובדים במקום בהתאם לדרישות המפקח למשך זמן ביצוע העבודות, וכן חייב הוא לאחר גמר העבודות לסלק ולבער את כל הזוהמה והלכלוך שנצטברו, ולנקות את המקום להנחת דעתו של המפקח.

עבירות

10. (א) לא יפריע אדם למפקח ולא ימנע אותו מהשתמש בסמכויותיו לפי חוק עזר זה.
(ב) לא ישים אדם דבר בכלי קיבול לאשפה, פרט לאשפה יבשה.
(ג) לא יניח אדם כלי קיבול לאשפה ברחוב.
(ד) לא יעשה אדם צרכיו ברחוב, באולם ציבורי, בחדר המתנה ציבורי, במקום עינוגים או בכל מקום אחר אשר לציבור רשות כניסה אליו, ולא יירק במקומות אלה ולא יזהם אותם בצורה אחרת.
(ה) לא ישים אדם נייר או אשפה ברחוב.
(ו) לא ישפוך אדם מים או נוזלים אחרים לרחוב, ולא ייתן להם להישפך כאמור.
(ז) לא ישים אדם ברחוב בקבוק, שברי זכוכית, מסמר, חומר חד, אבן, חול, ברזל, עץ, גרוטאות כלי רכב או חומר בניה כל שהוא.
(ח) לא ישים אדם ברחוב קליפות, פירות או ירקות, נבלות בעלי חיים או חלקיהן, או פסולת כל שהיא.
(ט) לא ישטוף אדם ולא ינקה במים כלי רכב ברחוב.
(י) לא ישאיר אדם בעל חיים ברחוב באופן ולמשך זמן בו הוא עלול לזהם את הרחוב.
(יא) לא ינבור אדם בתוך פחי אשפה או כלי קיבול אחרים לאשפה, לא יברור, לא ימיין ולא יחטט בהם.
(יב) לא יבנה אדם בור רקב סמוך לבנין אלא במרחק של לפחות 3 מטר ולא סמוך לבור מים אלא במרחק של לפחות 8 מטר ולא יבנה בור שופכין מחלחל אלא במקום ובמרחק מבנין כפי שאושרו על ידי המפקח.
(יג) לא יחלוב אדם ברחוב.
(יד) לא יאכיל אדם בעלי חיים ברחוב באופן שיש בו כדי לזהם את הרחוב.

מסירת הודעות

11. (א) מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה לידי אדם שאליו היא מכוונת, או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם, או נשלחה בדואר

במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מקום מגוריו או מקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה, או הוצגה במקום בולט באחד המקומות האמורים או בנכסים שאליהם מתייחסת ההודעה, או נתפרסמה באחד העיתונים הנפוצים בתחום המועצה. (ב) הודעה שיש למסור אותה לפי חוק עזר זה לבעל נכסים או למחזיק בהם יראו כאילו נערכה כהלכה, אם נערכה אליהם בתואר "הבעל" או "המחזיק" של אותם הנכסים ללא כל שם או תיאור נוסף.

עונשים

12. העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו - קנס 500 לירות, ואם עבר על הוראות סעיף 5(ג) והמועצה לא השתמשה בסמכויותיה לפי סעיף 6 והייה העבירה נמשכת, דינו - קנס נוסף 20 לירות לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש המועצה או אחרי הרשעתו בדין.

תחולה

13. חוק עזר זה אינו בא לגרוע מכוחו של כל דין אחר.

השם

14. לחוק עזר זה ייקרא "חוק עזר לתמר (מפגעי תברואה), תשכ"א-1960".

כ"ב בסיוון תש"ך (17 ביוני 1960)

י. אלמוג

ראש המועצה האזורית תמר

נתאשר.

יוסף בורג

שר הסעד

ממלא מקום שר הפנים